

МОЛОДИЙ МЕДИК

№3, березень 2024 р.

Вшанували Кобзаря творчими здобутками. У ВНМУ відбувся Перший фестиваль мистецтв

Захопливою і незабутньою подією початку березня став Перший фестиваль мистецтв ВНМУ, присвячений 210-м роковинам з дня народження Тараса Шевченка. «Молодий медик» підготував огляд подій Фестивалю, а з докладною відеOVERсією запрошуємо ознайомитись на YouTube-каналі «Пульс ВНМУ».

Ініціаторка проведення Фестивалю — Голова Вченої ради професорка Вікторія Петрушенко оголосила про початок реєстрації учасників заходу ще у листопаді 2023 року. Поки тривав збір заявок, визначилися терміни та концепція Фестивалю, вимоги до участі у конкурсах.

Виходячи з результатів реєстрації учасників, у програмі Фестивалю сформували такі номінації:

- **Вокальне мистецтво** (академічний, естрадний та народний спів).
- **Хореографічне мистецтво** (спортивні, бальні та народні танці).
- **Оригінальний жанр** — інструментальна музика.
- **Оригінальний жанр** — художнє читання.
- **Живопис і декоративне мистецтво**.

Загалом оргкомітет отримав понад 40 заявок від українських та іноземних студентів і викладачів університету.

Першим днем Фестивалю стало 5 березня. Зранку хол головного корпусу ВНМУ прикрасили витвори університетських митців — художників та майстринь рукоділля. Живописні роботи у різних техніках подали на конкурс студенти медичного факультету № 1 (МФ1) Олійник Софія, Саєнко Євгенія та Саєнко Катерина, Богдан Матієк, Вікторія Лобас й Олена Коса; студентка стоматологічного факультету (СФ) Віолетта Пашнікова; студентки медичного факультету № 2 (МФ 2) Руслана Верес, Валерія Кушта, Анна Гусева, Бесараб Ольга. Студентки МФ1 представили також рукодільні вироби: Дар'я Голюк та

Юлія Гадіо — сюжети, вишиті хрестиком і бісером, Людмила Гнізділова — зв'язані гачком іграшки, Єлизавета Волощук — ніжні прикраси у мереживній техніці фріволіте.

Відкриття курсної програми 6 березня почалось хвилиною мовчання на вшанування загиблих у війні та гімном України. Ведучий фестивалю Тарас Волинець проникливо прочитав шевченківський «Заповіт» та оголосив склад журі:

- Петрушенко Вікторія Вікторівна — Народна артистка України, д. мед. наук, професор, Голова Вченої ради ВНМУ.
- Остапчук Лідія Оверкіївна — Заслужена артистка України, викладачка вокальних дисциплін кафедри вокально-хорової підготовки ВДПУ, солістка ансамблю «Поділля» Вінницької обласної філармонії.
- Остапчук Олександр Семенович — артист Академічного ансамблю пісні і танцю «Поділля» Вінницької обласної філармонії, керівник народного фольклорного ансамблю ВНМУ.
- Зінкевич Олег Миколайович — керівник ансамблю бальних танців «Натхнення».
- Школьніков Володимир Семенович — д. мед. наук, професор, декан МФ2.

- Поліщук Сергій Степанович — д. мед. наук, професор, декан стоматологічного факультету.
- Бобрук Володимир Петрович — к. мед. наук, доцент, декан фармацевтичного факультету.
- Довгань Олександр Вікторович — к. мед. наук, доцент, декан факультету підготовки іноземних громадян.
- Смольський Леонід Павлович — почесний професор ВНМУ, заступник декана МФ1.

Початок. Продовження на 2-й стор.

Вшанували Кобзаря творчими здобутками. У ВНМУ відбувся Перший фестиваль мистецтв

Продовження. Початок на 1-й стор.

Після вітального слова очільниці журі Вікторії Петрушенко на глядачів чекали експресивні вокальні номери студентки МФ 2 Ангеліни Вініцької та студента МФ1 Артура Яценка (концертмейстер – Олександра Горбачова, МФ1).

Виразний танок студентки МФ2 Вікторії Муляренко відкрив конкурс у хореографічній номінації, кожен з номерів якої знайшов відгук у серцях глядачів: і оригінальні танцювальні композиції студентки МФ1 Євгенії Беженар, і майстерне виконання класичних балетних варіацій студенткою МФ 2 Тетяною Ганжою.

Оригінальне мистецтво того дня було представлене художнім читанням. Студентка МФ2 Валерія Артеменко прочитала власний прозисливий вірш про війну та уривок з поезії Сергія Жадана. І багато кого до мурашок по шкірі вразили вірші у виконанні Вікторії Поперечної.

Гучними оплесками дякували глядачі усім вокалістам: студенти факультету підготовки іноземних громадян Хейзел та Анірудха Госвами (концертмейстер – Наталя Біла) блискуче й зворушливо виконали естрадні пісні, студентка МФ2 Єлизавета Черняк справила незабутні враження артистизмом і досконалим академічним співом, студентка МФ1 Світлана Коновалова заворжила акапельним виконанням.

Життєствердним і щирим завершенням програми першого дня став співочий виступ студентки МФ1 Олександри Зозулі, якій вторувала уся актовa зала.

А утім, другий конкурсний день — 7 березня — довів, що глядачі (а може, й дехто з членів журі) поспішили подумки визначитись із власними фаворитами. Концертна програма виявилась приголомшливо багатою на таланти й несподіванки.

Гості фестивалю заворожено слухали інструментальні композиції у виконанні Олександри Горбачової (рояль) та студента СФ Владислава Бевза (саксофон). Затамувавши подих, стежили за виразною і динамічною хореографічною композицією від студентки МФ2 Марини Бишек. Співпереживали проникливій декламації студентки МФ2 Зоряни Ростикус, студента фармацевтич-

ного факультету Володимира Бучка, студентки МФ1 Олександри Хроленко — вона виступила і як читець, і як авторка поезії.

З авторськими ж віршами виступила професорка кафедри фармації Вікторія Родінкова. Рішення взяти участь у Фестивалі вона пояснила тим, що поєднання мистецтва та медицини — то сучасний європейський тренд, що його випереджає ВНМУ: «Нещодавно на відкритті одного з Конгресів Європейської академії алергії та клінічної імунології актову лекцію читав професор, що навчав бачити хвороби людини через мистецтво, зокрема живопис. Він наполягав, що медицина та мистецтво пов'язані, — зазначила Вікторія Валеріївна. — Тож Фестиваль мистецтв ВНМУ стоїть у ряду з сучасними тенденціями. Крім того, він допомагає розвивати у медиків креативність — навичку, володіння якою надає переваги у сучасному світі. Тому, щоб підтримати ідею Фестивалю, я прийшла на нього зі своїми студентськими віршами».

Вокальні номери другого дня Фестивалю теж подарували глядачам і членам журі цілий спектр емоцій. Естрадні та народні пісні у виконанні студенток МФ1 Дарини Крапивної, Анастасії Гаркуші, студентки МФ2 Катерини Ушинської змушували радіти й сумувати, захоплювали чудовими дівочими голосами.

Забігаючи трохи наперед: під час нагородження переможців Заслужена артистка України Лідія Остапчук окремо наголосила на видатних вокальних талантах багатьох конкур-

санток і конкурсантів і запросила їх навчатись мистецтву співу у педагогічному університеті.

Яскравим, артистичним і професійним був виступ студентки МФ 2 Альони Івасюк, яка співала й акапельно, й під музичний супровід, акомпанувала собі на скрипці. Дівчина розкрила слухачам глибину та щирість народного українського співу.

Окремо треба відзначити творчий внесок в атмосферу Фестивалю режисера програми Поліщука Володимира Олександровича, ведучих Тараса Волинця, Зоряни Ростикус, Єлизавети Марчук, колективів університету — ансамблю бального танцю «Натхнення» та Народного ансамблю танцю «Дружба».

Переможцями Першого фестивалю мистецтв ВНМУ визнані:

- У номінації «Вокальне мистецтво» — студентка 3 курсу МФ 2 Альона Івасюк.
- У номінації «Хореографічне мистецтво» рівну кількість балів отримали дві конкурсантки з МФ 2: студентка 1 курсу Вікторія Муляренко та студентка 2 курсу Марина Бишек.
- У номінації «Оригінальне мистецтво. Художнє читання» — професорка кафедри фармації Вікторія Родінкова.
- У номінації «Оригінальне мистецтво. Інструментальна музика» — студент 2 курсу СФ Владислав Бевз.
- У номінації «Живопис і декоративне мистецтво»: студентка 2 курсу МФ1 Сасенко Катерина, студентка 1 курсу МФ2 Анна Гусева, студентка 1 курсу МФ1 Вікторія Лобас.

І це ще не крапка. Завершальною подією фестивалю стала поїздка студентства до Шевченківського національного заповідника у Каневі. Її організаторами виступили Вчена рада та керівництво університету, зареєструватися до участі протягом 10 днів могли як учасники Фестивалю, так і всі охочі студенти.

Тож 9 березня усі, хто виявив бажання, змогли вшанувати пам'ять Тараса Григоровича, прогулятися шевченківськими місцями, насолодитися дружнім спілкуванням. Ми попросили учасниць поїздки поділитись враженнями.

Євгенія Саснко, студентка 5 курсу, медичного факультету № 1:

«Хоч дорога була і тривала, поїздка виявилася цікавою і пізнавальною, адже я ніколи раніше там не була. Гадаю, ще більшої важливості вона набула тоді, коли ми відвідали місце поховання Кобзаря у день його народження для вшанування його пам'яті.

Незважаючи на те, що я вже чимало знала про життя Т.Г. Шевченка, все ж дізналася дещо нове про його життєвий шлях, духовний спадок і те, що він залишив Україні й українському народові».

Марина Бишек, студентка 2 курсу медичного факультету № 2:

«Враження лише позитивні, чудово погуляли по території заповідника, дізналися багато цікавого про життя Шевченка, такого в школі чи на парах не розкажуть. Рада, що у студентів є можливість не просто подорожувати, а подорожувати Україною

та з користю. Дякую за таку можливість!»

Вікторія Кравець, студентка 5 курсу медичного факультету 2

«Ми відвідали Чернечу гору, а також музей Т.Г. Шевченка, де нам провели екскурсію, нагадали біографію письменника, показали його картини та перше видання «Кобзаря». Загальні враження неймовірні, оскільки територія дуже гарна, виставка також захоплива, хоч і не всі експонати побачили (через те, що більшість евакуювали). Ну і як на мене, то найбільше всім запам'яталась дорога назад, коли ми всім автобусом співали українських народних пісень».

Олександра Зозуля, студентка 2 курсу медичного факультету 1

«Побувала в Каневі на Тарасовій горі не перший раз, але відчуття зовсім інші, якщо порівнювати з поїздкою в дитинстві.

У той день рядки Шевченка: «Щоб лани широкополі, і Дніпро, і кручі Було видно, було чути, Як реве ревучий», — заграли новими фарбами, бо ти не просто читаєш їх, а вже проживаєш.

Поїздка була чудовою і запам'ятовується надовго, адже, при довгій дорозі, у гарній компанії час минав непомітно».

Натхненники та організатори Першого фестивалю мистецтв ВНМУ зробили велику справу: підтримали багатогранні таланти університетської молоді, розкрили спільноті потенціал студентів до самовираження, творчості, мистецтва. Дуже хочеться, щоб ця ініціатива започаткувала нову традицію ВНМУ.

«Поетичні віражі» об'єднали студентство всієї Вінниці. Але найбільше декламаторів було з ВНМУ

З нагоди Всесвітнього дня поезії Наукова бібліотека ВНМУ в молодіжному центрі «Квадрат» організувала перший фестиваль сучасної української поезії «Поетичні віражі – 2024».

Учасниками зустрічі були студенти ВНМУ ім. М. І. Пирогова, ДонНУ ім. В. Стуса, ВНТУ, ВДПУ ім. М. Коцюбинського, ВТЕІ ДТЕУ, ВТЕФК ДТЕУ. Студенти декламували твори сучасних українських поетів та презентували власні поезії. Варто зазначити, що із заявлених на заході 30 декламаторів все ж таки найбільше було студентів ВНМУ. Вшанувати поезію, почути й підтримати молодь прийшли бібліотекарі, представники університетів, зокрема кафедри акушерства й гінекології № 1 медуніверситету, студенти університетів і коледжів та гості з Києва.

Фестиваль поезії розпочався хвилиною мовчання, вшановуючи пам'ять поетів Сергія Скальда, Гліба Бабіча, Максима Кривцова «Далі», Артема Довгополого, Володимира Вакулєнка, Євгена Баля, Олександра Бережного, Вікторії Амеліної, Миколи Кравченка, Олексія Івакіна, Ігоря Мисяка та всіх, хто віддав своє життя за майбутнє України.

Глибину трагедії українського народу відобразив вірш Людмили Григоренко «Кричить»:

*Про Львів, Хмельницький,
Вінницю – кричить,
Чернігів, Кривий Ріг і про Чулуїв.
Кричить про Україну, не мовчить!!!
І може, світ прокинеться й почує...*

Коли звучала поезія на тему війни, зал затамовував подих, охоплений загальним хвилюванням і спільною мрією. Молодь читала вірші про історії пережитих подій та психологічних потрясінь, відчуваючи серцем біль матерів, сестер, жінок, чий близький здобувають таку дорогу Перемогу. Слова поетів віддзеркалювали страждання, тугу та надію, що супроводжує кожну людину, яка стикалася з жахами війни.

Початок. Продовження на 5-й стор.

COST закінчилась, COST лише починається

Європейські колеги дякують науковцям з ВНМУ за активну участь та запрошують ще

COST Action 18226 «Нові підходи у виявленні патогенів та аероалергенів (ADOPT)», учасником якої з 2020 року був Вінницький національний медичний університет, закінчується у травні цього року. Щоб підбити підсумки активної роботи, яка стала підґрунтям написання десятків наукових статей, значного обміну досвідом та генерації безлічі ідей, науковці із більш як 30 країн Європи з'їхалися на останню офіційну зустріч проєкту. Вона відбувалась в італійському місті Тренто з 19 по 21 березня. ВНМУ на ній був представлений професоркою кафедри фармації Вікторією Родінковою.

Під час заключної зустрічі управлінського комітету та обговорення результатів більш як 4-річної співпраці у робочих групах, майстер-класах і конференціях COST ADOPT Action були, в тому числі, підбиті підсумки участі й науковців ВНМУ та закладу у цілому у названій програмі Європейського співробітництва у науці та технологіях COST (European Cooperation in Science & Technology).

Зокрема, це співробітництво надало змогу учасникам від ВНМУ — представникам лабораторії вивчення алергенних факторів довкілля — стати співавторами 8 статей. Вони активно цитуються та надруковані у журналах, що входять до провідних світових наукометричних баз.

Але не лише спільними публікаціями відзначилася співпраця вчених у межах ADOPT. Вони взяли участь у кількох онлайн- та офлайн-школах з дослідження складу аерозолів та у коротких стажуваннях в наукових лабораторіях Литви. А просто зараз тривають ще 2 проєкти, започатковані в межах акції. Це проєкт ExHALE та проєкт з інформування населення Європи щодо алергенних молекулярних компонентів пилку рослин та спор грибів. В обох з них активну участь бере ВНМУ.

Наприклад, проєкт ExHALE передбачає вивчення індивідуального експозому — тобто тих компонентів довкілля, які оточують людину в її повсякденному житті. У фокусі проєкту — люди з алергією до пилку злаків. Саме їм пропонується 6 днів носити спеціальні рюкзаки, в яких встановлені прилади, що від-

бирають повітря. Рюкзаки з приладами до ВНМУ вже надіслали німецькі координатори проєкту. Проєкт з інформування населення Європи щодо алергенів — то повністю ідея ВНМУ. Європейцям сподобалась та просвітницька робота, яку в Україні веде сайт «Все про алергію» allergy.org.ua. Його головним редактором є Вікторія Родінкова. І європейці просять перекласти англійською мовою ілюстративні матеріали українського сайту — для розміщення їх на сайті COST ADOPT та інших, дотичних до алергії.

Саме завдяки їх залученню до цього та інших проєктів подяку за активну участь українцям висловив керівник COST ADOPT Action, професор Оргуського університету, що в Данії, Карстен Амбелас Скіот (Carsten Ambelas Skjøth).

Це усне заохочення набуло й практичного виміру: вінницькі науковці отримали офіційне запрошення приєднатися до нової Акції COST «Synergies of multiple environmental exposures and impacts on human and environmental health» (SYMBIOSIS), подання якої буде завершено у жовтні 2024 року.

Оксана Вітюк

Програма академічних обмінів ім. Фулбрайта в Україні запрошує на онлайн-презентацію фулбрайтівських конкурсів

Особливу увагу на цій презентації буде приділено програмі, що підходить саме студентам. Це програма на здобуття ступеня магістра в американських університетах Fulbright Graduate Student Program. Кінцевий термін подання заявок на 2025-2026 навчальний рік — 16 травня 2024 року.

Для участі у програмі запрошуються потенційні учасники, що мають легальне право виїзду з країни під час дії воєнного стану. Для участі в онлайн-презентації потрібно заповнити форму реєстрації за посиланням https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSd-1804os0BfaPh_PnNailABO-Qz7JsApLZIfGpIWSqPcTNQ/

viewform (активне посилання ви знайдете в електронній версії газети на www.vnmu.edu.ua та library.vnmu.edu.ua).

Особам, які зареєструвались, на електронну адресу надійде повідомлення з посиланням для участі у Zoom-семінарі.

На конкурс можна подати заявки з гуманітарних, соціальних, точних, технічних та природничих дисциплін.

У випуску фулбрайтівського вісника ви знайдете яскраві враження та світліни стипендіаток і стипендіатів магістерської програми (Fulbright Graduate Student Program) й стипендіаток програми з викладання української мови (Foreign Language Teaching Assistant Program) 2023-2024 рр.

Кінцевий термін подання заявок на програму Fulbright Foreign Language Teaching Assistant — 30 червня 2024 року.

Деталі про всі фулбрайтівські можливості можна дізнатися за посиланням <https://fulbright.org.ua>.

«Поетичні віражі» об'єднали студентство всієї Вінниці. Але найбільше декламаторів було з ВНМУ

Продовження. Початок на 3-й стор.

Вікторія Непомняща проникливо прочитала вірш Олі Маслиган-Яворенко «Мамо, знаєш, як хочеться жити». Під час її виступу в залі панувала повна тиша й відчувалося, що сльози на очах були у кожного присутнього.

Серед учасників фестивалю було багато талановитої молоді, що пише власні вірші. Ліричні, філософські й глибокі твори Прокопчук Єлизавети, Баран Олени, Шостак Олександри, Довгалюк Юлії, Новікової Діани, Подзігун Дар'ї, Погорілої Юлії, Проня Антона, Севастянова Павла, Герматюк Катерини представили слухачам щирі зізнання у коханні, власний погляд на війну в Україні, бачення усіх радощів і труднощів повсякдення. Студентські твори чудово поєднували юнацьку безпосередність із дорослим розумінням сучасності.

Мелодійною родзинкою дійства став виступ Вікторії Борбуневич, першокурсниці Вінницького коледжу культури і мистецтв ім. М. Д. Леонтовича, яка заспівала відому «Черемшину» (сл. М. Юрійчука, муз. В. Михайлюка), пісні Джамали та Іларії.

Пронизливою і щирою була презентація поезії у декламації студентів ВНМУ Володимира Бучка та Андрія Гутніка, Вікторії Поперечної, Тетяни Власової. Незабутнє враження справила співведуча вечора Олена Баран, яка креативно прочитала власний та авторський твори. Милозвучна декламація Валерією Артеменко «Ліста у майбутнє» (авт. Лілія Іващенко) чудово поєднувалася з «Мелодією» Мирослава Скорика у супроводі скрипачки Софії Лобачової.

Присутніх захопила неординарна

декламація студента ВНАУ Івана Драчука, який артистично прочитав вірш Кіплінга «Чотири кольори». Харизма хлопця підкорила серця, а його переклад твору українською мовою присутні визнали одним з найкращих серед відомих інтерпретацій.

Фавориткою вечора більшість учасників фестивалю обрали студентку ВТЕІ Яну Топчій — за феєричне читання власного віршу «Кольорова чашка». Всіх здивувало, як такій молодій дівчині вдалося проникнутися дорослими стосунками й так чуттєво передати кохання, ревності, зраду й біль, з таким гумором і смаком завершити своє творіння.

Фестиваль підсумували словами пісні «Подай зброю» Гліба Бабіча — поета, який загинув у 2022 році:

*Хто ближче до неба,
той ближче до Бога,
Із вільними поруч іде перемога!
Нам доля –*

*над іншими небо тримати –
Працюємо, брате!*

Протягом вечора у залі панувала дружня й затишна атмосфера. На згадку про участь у фестивалі поезії всі декламатори отримали сертифі-

кати та сувеніри.

Приємними для присутніх були слова високої оцінки від Світлани Іванівни Жук, завідувачки кафедри гінекології і медицини плода НМАПО ім. П. Л. Шупика, Заслуженого лікаря України. Колишня випускниця ВНМУ зазначила, що для неї це був не просто захід, а дійство. Вона подякувала кожному учаснику фестивалю за талант, чудову підготовку, самобутність, патріотизм, духовність і високу життєву позицію. І зазначила, що саме за такою молоддю майбутнє нашої України.

Світлана Іванівна висловила також подяку організатору фестивалю – Науковій бібліотеці ВНМУ, зокрема керівниці творчої студії «Вежа» Інні Гулика. На згадку вона подарувала бібліотеці квіти та підбірку видань, серед яких була і її книга.

Фестиваль сучасної української поезії «Поетичні віражі – 2024» вкотре переконав, що поезія – це вміння слухати та чути, вміння мислити та бачити світ навколо, вміння цінувати своє.

**Лідія Раздобудько,
бібліотекар I категорії
Наукової бібліотеки ВНМУ**

Лікарка-ревматолог Катерина Заїчко, викладач кафедри внутрішньої медицини № 2 ВНМУ, докторка філософії з ревматології, виграла грант від Київської школи економіки (KSE). Грант Катерина Олександрівна отримала як авторка найбільшого україномовного медичного блогу з ревматології.

Викладачка ВНМУ отримала грант KSE Foundation «Talents for Ukraine» як талановита блогерка

Пані Катерина є членкинею Європейської ліги проти ревматизму, школи молодих ревматологів EMEUNET, ACR. Викладає у ВНМУ та працює ревматологом у Військово-медичному клінічному центрі Центрального регіону.

Веде просвітницьку діяльність, спрямовану на підвищення обізнаності українців про ревматологічні захворювання. Інстаблог dr.zaichkok має понад 27 тисяч підписників, яким він пропонує наукові огляди, рекомендації, опис дієт для пацієнтів із ревматологічними захворюваннями, огляди тематичних книг. Матеріали та виступи Катерини Заїчко можна знайти на The Village, «Бере-

жи себе», на платформі «Свідомі».

Програма «Talents for Ukraine», створена у 2022 р. Київською школою економіки за сприяння міжнародних благодійників, має на меті підтримку нового покоління лідерів — талановитих і креативних українців, сприяння розвитку українського суспільства через підтримку освіти та науки.

Програма 2024 року фокусується на STEM (Science, Technology, Engineering and Mathematics), й саме людям, які працюють у цьому напрямку, призначені 60 % грантових коштів. Щорічний бюджет програми складає 1 млн доларів.

«ММ»

We can end TB: попри війну Україна діє, щоб долати захворюваність на туберкульоз

Щороку 24 березня в світі відзначається Всесвітній день боротьби з туберкульозом. Дата обрана не випадково — саме в цей день 1882 р. німецький мікробіолог Роберт Кох відкрив збудник туберкульозу, за що був у 1905 р. відзначений Нобелівською премією. Розповісти «Молодому медику» про ситуацію з туберкульозом в Україні та шляхи її покращення погодився професор кафедри фтизіатрії з курсом клінічної імунології та алергології, доктор медичних наук, лікар-фтизіатр вищої категорії Артемій Євгенійович Богомолів.

Як би Ви охарактеризували ситуацію з туберкульозом у нашій країні?

Ситуація з туберкульозом в Україні доволі складна, але відносно контрольована. Ми маємо пам'ятати, що туберкульоз — насамперед соціальна хвороба, яка чітко відображає соціально-економічну ситуацію в країні. Саме соціально-економічна складова в сукупності з повномасштабними військовими діями на тлі агресії сусідньої країни, проблемами внутрішньої міграції населення та погіршенням доступності медичної допомоги в ряді регіонів спричинили зростання захворюваності на туберкульоз серед населення за 2023 р. на 7,3 % в порівнянні з 2022-м (48,4 проти 45,1 на 100 тис. населення відповідно).

Вінницька область, за даними Центру громадського здоров'я, в 2023 р. мала рівень захворюваності в 53 випадки на 100 тис. населення, що є середнім по країні показником (найбільшу захворюваність було зареєстровано в Одеській області — 99,6 випадки на 100 тис. населення).

Втім, «сухі» показники зростання захворюваності в цілому не мають вводити в оману, адже ми як фахівці спостерігаємо доволі тривожні тенденції. Першою з них є суттєве зростання в минулому році захворюваності серед дітей (0-14 років) та підлітків (15-17 років) — на 40 та 55,3 % відповідно. Такий приріст тісно пов'язаний з погіршенням епідеміологічної ситуації серед дорослих, відмова від вакцинації БЦЖ, пізнім зверненням за медичною допомогою та обмеженням доступу до неї.

Друга тенденція — поширення лікарсько-стійких форм туберку-

льозу, причому суттєве зростання спостерігається як в показниках первинної, так і вторинної стійкості. Україна входить до країн високого пріоритету ВООЗ як країна з високим тягарем лікарсько-стійкого туберкульозу й зараз посідає 4-те місце за темпами поширення цього захворювання у Європейському регіоні ВООЗ.

Чи створює така ситуація додаткове навантаження на систему охорони здоров'я країни?

Безумовно. Але слід пам'ятати, що, згідно із сучасними парадигмами лікування, до 65-70 % пацієнтів лікуються амбулаторно, під наглядом сімейного лікаря. Встановлення діагнозу, первинне обстеження та призначення/корекція лікування роблять фтизіатри, проте основне навантаження щодо контролю за лікуванням лягає на плечі сімейних лікарів.

На додаток вони займаються встановленням, реєстрацією, лікуванням побічних реакцій протитуберкульозної терапії, оформленням документів на МСЕК тощо. Звичайно, безпекова ситуація відображається на можливості розгортання національних програм з протидії туберкульозу, доступності медичної допомоги, в тому числі стаціонарної. Однак регіони забезпечені протитуберкульозними препаратами та в результаті ефективність лікування минулого року склала 89 %, що є доволі високим показником.

Потребу в інтенсифікації протидії туберкульозу розуміють і на найвищих рівнях керівництва країною. Так, система ранньої діагностики й виявлення туберкульозу залишається пріоритетним напрямом державної політики у сфері охорони здоров'я. У липні Верховна Рада підтримала закон № 9147 щодо подолання туберкульозу, яким враховані правові аспекти регулювання відповідно до міжнародно-правових зобов'язань України у сфері європейської інтеграції та ключові рекомендації ВООЗ.

На регіональних рівнях продовжуються заходи з посилення співпраці між закладами охорони здоров'я, налагодження системи виявлення та забезпечення своєчасного лікування та продовження терапії, у тому числі для пацієнтів, які є внутрішньо переміщеними особами.

Паралельно впроваджуються нові методи діагностики та схеми ліку-

вання туберкульозу. Так, з вересня 2023 р. 9 областей України (з-поміж них і Вінницька) беруть участь у пілотному проєкті застосування тестів на визначення вивільнення гамма-інтерферону (квантиферонові тести) в регіональних центрах контролю та профілактики хвороб для виявлення випадків латентної туберкульозної інфекції.

Також в країні доступне лікування за новітньою схемою ВРАL: хворий на туберкульоз одужує в терміни від 6 до 9 місяців. Спершу лікування відбувається кілька тижнів в стаціонарі, а потім вдома — коли людина вже не «переносить бактерію» іншим. У 2023 р. 358 українців пройшли безплатне лікування від лікарсько-стійкого туберкульозу за новітньою схемою ВРАL.

Також у 2023 р. Україна стала вперше закуповувати послуги із супроводу пацієнтів з чутливим та мультирезистентним туберкульозом коштом державного бюджету.

Якою Ви бачите роль профільних кафедр ЗВО в протидії туберкульозу?

Відповідно до загальноприйнятих норм, кафедри мають виконувати навчальне, наукове та лікувальне навантаження. Навчання майбутніх лікарів основам виявлення, специфічної та диференційної діагностики, лікування проводиться на 4 та 6 курсах і є обов'язковим компонентом підготовки студента.

Важливість такого навчання підкреслюється тим, що державі не вистачає саме сімейних лікарів, котрі відповідно до дійсних норм здійсню-

ють виявлення хвороби та контроль лікування пацієнтів. Проводиться також післядипломна підготовка — навчання лікарів-інтернів різних фахів, цикли тематичного удосконалення тощо.

Кафедра фтизіатрії з курсом клінічної імунології та алергології має досвідчених фахівців, котрі здійснюють консультативну й лікувальну роботу на базі КП «Вінницький обласний фтизіопульмонологічний центр ВОР», чергують за графіком по лінії медицини катастроф, входять до складу групи експертів Департаменту охорони здоров'я та реабілітації Вінницької ОВА.

Науково-педагогічні співробітники кафедри активно беруть участь і в науковій роботі в складі міжнародних консорціумів. Так, з 2018 р. науковці кафедри є частиною міжнародного проекту INNOVA4TB з грантовим фінансуванням за програмою «HORIZON 2020» Європейської комісії, в рамках якого відбувається розробка нових методів діагностики резистентності мікобактерій туберкульозу; неодноразово були учасниками закордонних стажувань у Німеччині та Іспанії, а ВНМУ є офіційним бенефіціаром проекту.

З кінця 2022 р. ми беремо участь у грантовому проекті «ADVANCE_TB» в рамках програми COST Actions Європейського союзу, здійснюється впорядкування стандартизації щодо клінічних визначень результатів лікування, уніфікування підходів до діагностики та лікування серед країн – учасниць проекту (понад 30 країн). З 2019 р. ведуться розробка й створення Порталу випадків мультирезистентного туберкульозу в Україні разом з 22 центрами різних регіонів в рамках грантової програми Національного інституту інфекційних хвороб та алергії США (NIAID). Результати досліджень постійно публікуються в міжнародних рецензованих виданнях баз «Scopus» та «Web of science».

Цього року девізом Всесвітнього дня боротьби з туберкульозом стало «Yes! We can end TB» («Так! Ми можемо подолати туберкульоз»). Враховуючи вищесказане, на Вашу думку – дійсно, можемо?

Так. Звичайно, для нашої країни це не може відбутись швидко, але пріоритизація боротьби з туберкульозом, скоординовані зусилля на всіх рівнях заходів щодо профілактики, виявлення, діагностики та лікування туберкульозу можуть досягнути бажаного ефекту. І тоді ми чітко зможемо сказати «Так, ми подолали туберкульоз». Я в це щиро вірю!

Спілкувалась Тетяна Ігнатівна

Зробили для війська на млинцях: студентське самоврядування провело ярмарок до Масниці

З нагоди Масниці відділ культурно-масових заходів РСС організував 12 березня у холі морфологічного корпусу благодійний ярмарок. Частували по-домашньому: млинцями із різноманітними начинками, тортами і тістечками, тож кожен покупець міг поласувати до смаку. З продажу страв зібрали 5 200 грн для ЗСУ.

«ММ»

Команди ВНМУ перемогли у XIX Літній Універсіаді Вінницької області з волейболу

25-28 березня 2024 року проходили змагання II етапу XIX Літньої Універсіади Вінницької області з волейболу.

Збірна жіноча волейбольна команда ВНМУ під керівництвом Якушевої Юлії Іванівни виборола перемогу у 5 команд-суперниць.

Наші переможниці:

Бучинська Інна — 3 курс, МФ1
Сидоренко Анастасія — 5 курс, МФ1
Макогон Тетяна — 1 курс, МФ2
Бондарчук Вероніка — 5 курс, МФ1
Хворостяна Ольга — 4 курс, МФ2
Катриченко Дар'я — 1 курс, МФ2
Берідзе Єлизавета — 1 курс, МФ1
Кручок Софія — 6 курс, МФ1

Збірна чоловіча волейбольна команда на чолі із Романенком Олександром Івановичем здобула III місце Універсіади.

Наші переможці:

Маслакай Андрій — 6 курс, МФ2
Кришина Артем — 2 курс, МФ1
Гальчук Андрій — 2 курс, МФ1
Могильов Андрій — 2 курс, МФ1
Белінський Микола — 1 курс, МФ1
Чугаєвський Дмитро — 4 курс, МФ2
Васильєв Микита — 6 курс, МФ1
Шестопалов Микита — 4 курс, МФ2.

Щиро вітаємо та бажаємо нових спортивних перемог.

«ММ»

«Молодий медик» вітає ювілярів березня:

- **Байду Людмилу Степанівну** — асистентку кафедри акушерства та гінекології № 1
- **Ваклюк Ларису Миколаївну** — доцентку кафедри загальної гігієни та екології
- **Василенко Галину Леонідівну** — завідувачку кафедри українознавства
- **Григоренка Андрія Миколайовича** — професора кафедри акушерства та гінекології № 2
- **Дзісь Людмилу Степанівну** — лаборантку кафедри анатомії людини
- **Засць Лідію Михайлівну** — прибиральницю службових приміщень гуртожитку № 5
- **Монастирського Юрія Ігоровича** — доцента кафедри внутрішньої медицини № 1
- **Процюка Олександра Федоровича** — керівника відділу з ремонту наукового та навчального обладнання
- **Семенюк Тетяну Миколаївну** — двірника господарчого відділу
- **Ситніка Юрія Арсентійовича** — столяра будівельної групи
- **Суходолу Анатолія Івановича** — завідувача кафедри хірургії з курсом стоматології ФПО
- **Теренчука Анатолія Тимофійовича** — доцента кафедри біофізики, медичної апаратури та інформатики.

Бажаємо ще багато щасливих літ при здоров'ї та щедрій долі, добробуту, успіхів на усіх теренах життя.

Викладачі та студентка ВНМУ стали кіноакторами. Скоро прем'єра

Кілька місяців п'ятеро викладачів та студентка ВНМУ знімаються в ігровому фільму. Автором задуму, а також режисером, сценаристом, оператором і керівником знімальної групи є Віктор Мельник — співробітник медіацентру університету.

Сюжет фільму побудований навколо знайденої блогеркою пачки доларів. Дівчина вирішила відшукати власника грошей, та на цьому шляху на неї чатують багато несподіваних зустрічей і подій.

— Цей сценарій для того, щоб зробити пілотний варіант: проба сил, проба акторів і проба технічних засобів. Оскільки фінансування немає, то сюжет придумувався під те, що є. Коли немає грошей, ти, наприклад, пишеш під конкретного актора, — каже пан Віктор. — Я придумував під родичку, котра живе в селі. Що в селі можна зняти? Вокзал. А що на вокзалі може бути? Або прощання, або хтось проїжджає і, значить, щось загубив, кинув. Вона знайшла. Зброя не підходить. Думаю — фальшиві гроші. Тобто сюжет придумувався на ходу, під доступні локації.

Коли мене запросили на роботу в університет, я подумав, що зможу знайти для фільму хлопців. І Вікторія Вікторівна (на той час в.о. ректора ВНМУ В.В. Петрушенко — ред.), одразу сказала: будь ласка, в нас є такі люди, які захочуть. Тоді я вже під цих людей дописував кількох персонажів. Тобто сюжет нарощувався з тим, як з'являлися для цього люди, засоби.

Велику роль у передісторії фільму зіграв літній студентський табір «Сокілець»: виїжджаючи туди за завданням медіацентру, Віктор Мельник якраз і познайомився із майбутніми акторами.

Враженнями від роботи над фільмом з кореспонденткою «ММ» поділився старший викладач кафедри філософії та суспільних наук Ігор Ратушняк:

— По-перше, це мрія дитинства. Ще після школи я мріяв піти в університет ім. Карпенка-Карого. Дуже люблю кінокласику, починаючи з

італійського кіно 1960-х: Антоніоні, Фелліні, Пазоліні й так далі.

Ну а другий момент — це моє знайомство з паном Віктором влітку в таборі. Він справив враження на мене дуже такої зацікавленої людини, яка горить цим. Таких людей тепер дуже мало.

Ось, наприклад, ми відзняли матеріал у потязі. Сіли у Вінниці, зішли в Козятині. Без усіляких якихось помічників, спеціального світла, дозволів якихось там. Суто на його ентузіазмі, суто на нашому бажанні. Безумовно, мені подобається ця справа — тут і любов моя до кіно, й моє захоплення цим чоловіком, який працює навіть попри хворобу. Бо, каже, край треба відзняти матеріальчик, тому що ще сонячна погода, а далі вже буде холодно, ми вже не зможемо бути в футболках, буде не той бекграунд. У нас навіть випадкові були актори: діточки бігли якісь, просто люди йшли на базар.

— Наші викладачі не гірше грають, а в деяких моментах навіть краще, ніж професійні актори, — стверджує Віктор Мельник. Вони не бояться ні публіки, ні камери, нічого. Вони розумні, бо ж медики — з ними взагалі задоволення працювати. І пам'ять в них хороша на слова, це важливо, щоб ролі запам'ятовувати.

Розповідає помічник ректора ЗВО із виховної роботи та соціально-гуманітарних питань Віталій Побережець:

— Чому я погодився? Мені цікаво займатись чимось новим і щось

нове вивчати. Більше того, в університетські часи у нас був музичний гурт, і ми грали на різних заходах. Мені подобалось виступати на публіці, хоча спочатку це було дуже стресово, але з часом вдавалось все краще себе контролювати. З початком навчального року в університеті пан Віктор зателефонував мені: ми вже почали, от вам сценарій, вивчайте і приходьте на зйомки першої сцени. Протягом осені — зими цього року знімались, а зараз всі свої сцени я вже відіграв, залишилось доробити деталі.

За словами Віктора Мельника, фільм, за задумом короткометражний, вже вийшов на 45 хвилин. Робота на завершальному етапі — залишилось дозняти пару сцен та закінчити монтаж.

Є задум запропонувати фільм до участі в одному з українських кінофестивалів та викласти на платформі, зокрема «Такфлікс». Та насамперед пан Віктор хоче використовувати фільм як приклад продакшна, щоб залучати фінансування й завдяки цьому знімати кіно з більшими можливостями.

У планах Віктора Мельника та команди фільму — створити при медіацентрі університету колектив ігрового кіно й знімати захопливі «короткі метри» (й не тільки короткі). Тому всіх, охочих долучитися до цієї справи як режисер, оператор, сценарист чи актор, запрошують повідомити про себе.

Тетяна Ігнатська